Ministerie van Infrastructuur en Milieu

De Omgevingswet en ons geluidbeleid

Hans Herremans

november 2015.

5 november 2015

Omgevingswet

- kaderwet: vooral grondslagen regelen
- ruime meerderheid aangenomen door Tweede Kamer (juli 2015)

Kern:

- vernieuwing, bundeling en vereenvoudiging omgevingsrecht
- veilige, gezonde leefomgeving ***EN*** ruimte voor ontwikkeling
- integraal: ruimtelijke ordening en leefomgevingskwaliteit
- gaan zo'n 26 wetten in op ….
- **Eenvoudig Beter**

Geluidbeleid

- vaak tijd ver vooruit
- vanaf jaren 70 beleid geluidhinder
- Wet geluidhinder vanaf jaren 80
- kern: voorkomen toename hinder en saneren bestaande hoge belastingen
- eigen instrumenten
- sterk "sectoraal", specialistisch en complex

"Scheurtjes"

Senator Ketting in Eerste Kamer in 2004:

"alleen nog voor specialisten te doorgronden"

"fictie van rechtsbescherming"

Wgh werkt niet goed genoeg: **handhavingsgat**

Maatschappij

Bewoners willen stillere Houtribweg

25 juni 2015 | Laatste update: 25 juni, 16:40

Rechtszaak om herrie HSL

BERKEL EN RODENRIJS, 10 AUG 2010 - Stichting Stop Geluidsoverlast HSL spant een kort geding aan tegen het Ministerie van Verkeer, HSA, ProRail en Thalys. De ritten leverden reeds 2500 klachten op wegens geluidsoverlast.

De stichting stapt naar de rechter, omdat ze niet tevreden is over een recent TNO-onderzoek over de geluidsoverlast. Op grond van dat rapport zei Eurlings dat de geluidsnormen niet worden overschreden. Maar volgens de stichting en ook de gemeente Lansingerland, dat wordt doorkruist door de HSL, is dat onderzoek niet representatief.

De metingen van TNO tonen inderdaad aan dat er minder geluid wordt gemaakt. Maar de stichting wijst erop dat het meetresultaat "zeer verrassend en onbegrijpelijk is." Op het oostelijk spoor werd namelijk een 9 dB lagere waarde gevonden dan ten opzichte van eerdere metingen in 2009. Op het westelijk spoor is dit zelfs 5dB.

4 REAGEER

Actiegroep "hoor de A59 krijgt geluid-schermen

Hengelo eist van Rijkswaterstaat aanpak herrie A 1

Van onze verslaggever

AMSTERDAM

De gemeente Hengelo eist een dwangsom voor Rijkswaterstaat. De dienst doet volgens de gemeente te weinig om de geluidhinder van de snelweg langs Hengelo (A 1) te beperken. Het college van B en W heeft dinsdag een advocaat opdracht gegeven het proces voor te bereiden.

De A 1 loopt vlak langs Hengelo. De geluidhinder in de aangrenzende wijken is ver boven de wettelijke norm. Rijkswaterstaat en gemeente zijn het erover eens dat er geluidswallen en -schermen moeten komen, maar kunnen het niet eens worden over de financiering.

Er is minimaal 15,5 miljoen gulden nodig voor de aanpassing en de bouw van de geluidswallen. Hengelo eist dat Rijkswaterstaat de aanleg bekostigt volgens het principe 'de vervuiler betaalt'.

Rijkswaterstaat vindt dat de provincie Overijssel, de gemeente

duidelijk merkbaar. „Het hele proces van binnenkomen en vertrek loopt gewoon niet lekker door," aldus een woordvoerder. (ANP)

zakelijke omissie'

M — Het verbod op vluchten vanaf berust volgens rdam op een na-ministerie van at. Dit schrijft rief aan minis-ou niet duide-ze vluchten n. (ANP)

Dwangsomprocedure geluidsoverlast A1

HENGELO — Hengelo spant een dwangsomprocedure aan tegen Rijkswaterstaat. Die instantie zou te weinig doen aan de geluidsoverlast op de A1. Via deze procedure hoopt Hengelo Rijkswaterstaat te dwingen tot een snelle aanpak. Volgens de gemeente worden de wettelijke normen fors overschreden. (ANP)

aks uit kwekerij

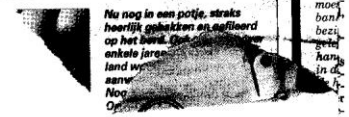

Nu nog in een potje, straks beerlijk geblakken en geflleerd op het bord.

jaar de omdat gerden, 2400

Wethouder De Haan in bomvolle De Tibbe: Dit is nog maar het begin

Meer protest tegen nachttreinen

Siete Hamsa ② 12/3

HOOGEZAND-SAPPEMEER - Het protest tegen de overlast van goederentreinen in de gemeente Hoogezand-Sappemeer begint massale vormen aan te nemen. Dat bleek gisteravond in zalencentrum De Tibbe, waar bonderdvijftig verontruste inwoners een informatiebijeenkomst bezochten van de onlangs opgerichte actiegroep 'Stop Nachtelijke Goederentreinen'.

Voor en tijdens de bijeenkomst werden ruim tweehonderd handtekeningen ingezameld, die vergezeld van een bezwaarschrift naar de gemeente Veendam worden gezonden. Zo hopen de omwonenden te voorkomen dat een milieuvergunning wordt afgegeven voor uitbreiding van het Rail Service Center. Ook de gemeente Hoogezand-Sappemeer heeft een bezwaarschrift ingediend

rechtop in bed," aldus een van de omwonenden.

Volgens De Haan is het de bedoeling dat er dagelijks zeven zogenoemde shuttletreinen van en naar het Rail Service Center zullen rijden. Bovendien rijden regelmatig losse locomotieven heen en weer tussen Veendam en het rangeerterrein in Onnen. „Transportbedrijf Jonker wil het vervoer graag uitbreiden naar Duitsland en

Hoogezand tegen groter railservicecentrum Veendam

② 12/3

HOOGEZAND (GG) - Burgemeester en wethouders van Hoogezand-Sappemeer hebben een bezwaarschrift ingediend tegen uitbreiding van de milieuvergunning van het Rail Service Center in buurgemeente Veendam. Op die manier willen ze voorkomen dat er meer goederentreinen van en naar de containeroverslag gaan rijden. Deze lange treinen denderen 's nachts door Hoogezand-Sappemeer.

De gemeente schaart zich daarmee achter enkele tientallen omwonenden van de spoorlijn die eveneens maandag bezwaar hebben aangetekend. „We onderschrijven de doelstellingen van het Rail Service Center, maar willen niet dat de milieuoverlast op onze gemeente wordt afgewenteld," aldus wethouder Elias de Haan.

Goederenvervoer moet

Dwangsom mogelijk in strijd tegen lawaai A1

Van een onzer verslaggevers

HENGELO - Hengelo mag Rijkswaterstaat desnoods een dwangsom opleggen om geluidsmaatregelen af te dwingen tegen het verkeerslawaai op de A1.

Dat heeft de rechter in Almelo bepaald. Hij houdt het rijk verantwoordelijk voor de geluidsoverschrijdingen op de snelweg bij Hengelo.

De Twentse gemeente heeft 16 miljoen gulden nodig om het lawaai ter plaatse te verminderen, waarvan de gemeente al een miljoen uit eigen zak betaalde. Om het rijk te dwingen ook geld op tafel te leggen, begon Hengelo een dwangprocedure. De stad eiste dat het rijk 10 miljoen gulden betaalt voor elke maand dat geluidsmaatregelen uitblijven, tot een maximum van 100 miljoen gulden. Hengelo wil dat Rijkswaterstaat geluidsschermen en geluiddempend zoab aanbrengt.

Swung

Beleidsvernieuwing voor oplossen handhavingsgat al in 1995 ingezet:

- 1995 beleidsvoornemen tot invoering geluidemissieplafonds
- 2012 Rijkswegen en hoofdspoorwegen: geluidproductieplafonds H11 Wm (Swung1)

heeft best veel tijd gekost

Swung1=succes

- Swung1 unaniem aangenomen (2011);
- Swung2 van start (opdrachten Kamer)
- Bevindingen nalevingsverslagen (december 2014):

"De kernboodschap .. de systematiek van de nieuwe wet werkt, ... Rijkswaterstaat en ProRail gaan buiten infrastructuurprojecten locaties aanpakken waar het geluid is toegenomen, terwijl die onder de oude wet vrijwel onbeheerst hadden kunnen doorgroeien. "

Swung1=succes

- Swung1 zonder zware geluidprocedures (zolang binnen GPP's):

extra rijstroken (A4), ruimere openingstijden spitsstroken (VOS), toe-afritten, snelheidsverhoging, (kleine) spoorwijzigingen

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

VERANDERING

Geluidregels moeten naar omgevingswet

Moeten we daar als **geluidsector** nerveus van worden?

Omgevingswet

Swung =

- stoppen onbeheerste groei
- heldere scheiding verantwoordelijkheden
- vereenvoudiging

Swung = betere bescherming ***EN*** sneller infra verbeteren

Conclusie:

Swung = eenvoudig beter = Omgevingswet

we hoeven niet nerveus te worden

Omgevingswet

Zes instrumenten omgevingswet:

1. omgevingsvisie
2. programma
3. omgevingsplan/prov.verordening
4. algemene rijksregels voor activiteiten
5. omgevingsvergunning
6. projectbesluit

+ 7-de instrument .....

Omgevingswet

sturing vanuit centrale overheid met **instructieregels** (over hoe instrumenten moeten worden toegepast)

maar:

decentrale regels/beleidsvrijheid heeft voorkeur

Uitgangspunt: overheden zijn:

- betrouwbaar,
- werken goed samen (artikel 2.2),
- in staat belangen af te wegen

…… dat zit dus mee

Omgevingswet

Voor geluid:

- Swung1 = succes: beleidsneutraal over
- opdracht TK: rest ook GPP's + cumulatie (Swung2)
- beschermingsniveau overeind houden

- wenselijk: geen aparte instrumenten voor geluid
- voordeel: tempo Omgevingswet

systeem als geheel beschouwen ipv losse onderdelen vergelijken met huidige

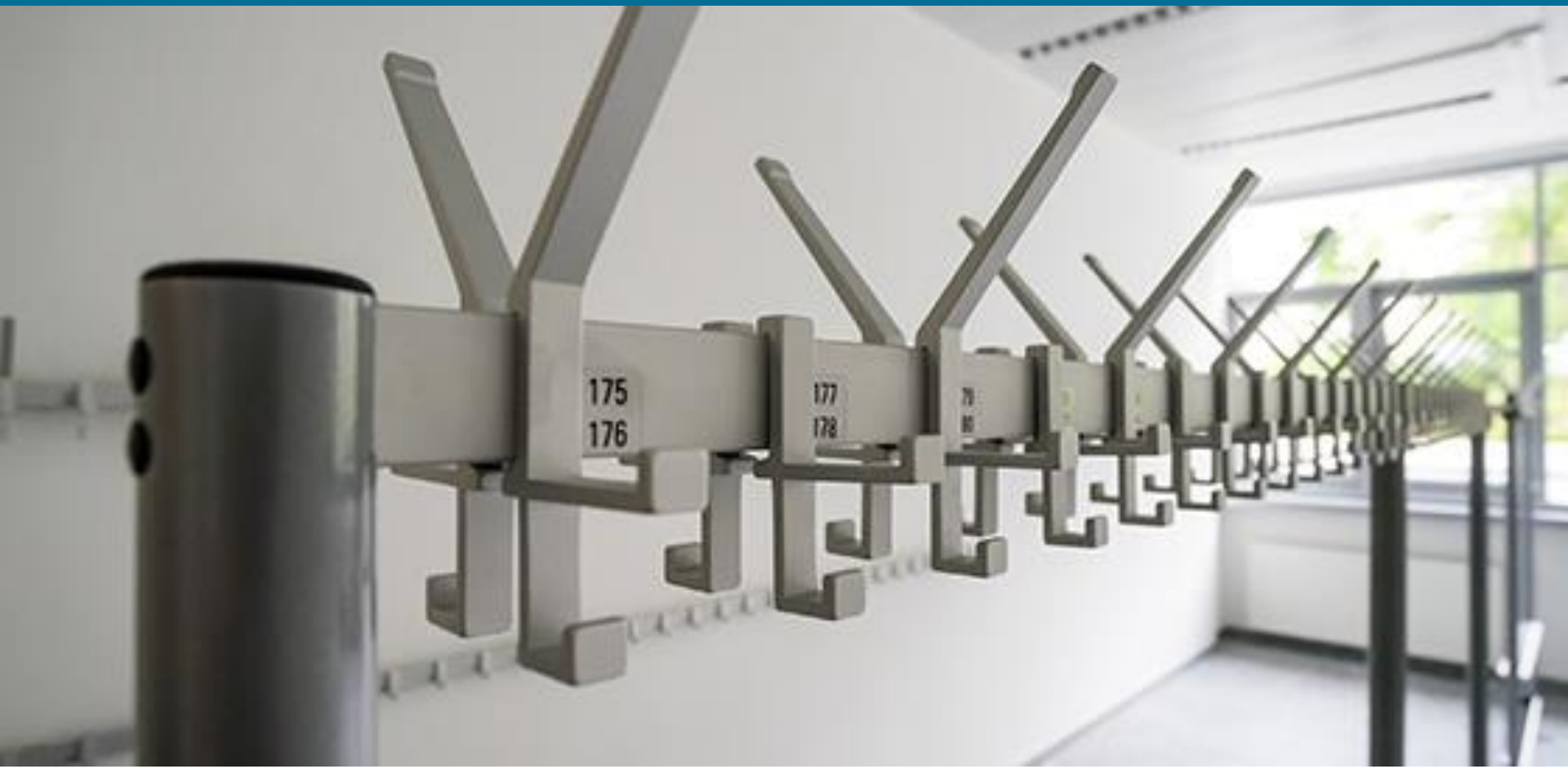

"haakjes" voor Bkl en regelingen

Omgevingswet

Geluidsoverlast doodt jaarlijks 3.000 Europeanen

HASSELT - Elk jaar gaan in Europa meer dan anderhalf miljoen gezonde levensjaren verloren door gezondheidsproblemen ten gevolge van geluidsoverlast. Er sterven jaarlijks zelfs 3.000 Europeanen door aandoeningen die het gevolg zijn van geluidsstress. Dat staat in een rapport van de Onderzoeksraad van de Europese Unie. Het steeds toenemende wegverkeer is de belangrijkste bron van lawaaihinder.

Na luchtvervuiling is geluidsoverlast de omgevingsfactor met de grootste impact op de gezondheid. Langdurige blootstelling aan lawaai kan resulteren in onder meer slaapstoornissen, vermoeidheid, ...

antwoordelijk voor het verlies van een miljoen gezonde levensjaren", stelt de studie.

Ziekmaker

Het Kenniscentrum Geluidsso-

- zoals het schuiven van stoelen, voetstappen, of het gezoem van ventilatiesystemen - niet zelden een ziekmaker is.

Volgens de Nederlandse onderzoekers overlijden jaarlijks 3.000 Europeanen en 700 Nederlanders door aandoeningen die het gevolg zijn van geluidsoverlast. Dat zijn er meer dan door ongevallen in het verkeer.

Verkeer

Voor Vlaanderen bestaan zulke cijfers niet. "Maar het Mira-rapport van de Vlaamse overheid schat dat elk jaar in Vlaanderen 6.528

Extra grondslagen voor geluid

Aanvullingswet (Kamerbrief 7 oktober 2015)

1: taak mbt gezondheid en geluid

- expliciete taak voor gemeenten: *het beschermen van de gezondheid tegen de geluidbelasting afkomstig van wegen in beheer bij de gemeente, lokale spoorwegen en industrieterreinen.*
- evenzo voor provincies / rijk

World Health Organization

Omgevingswet

Extra grondslagen voor geluid aanvulllingswet:

2. ZEVENDE INSTRUMENT: Geluidproductieplafonds (GPP's)

3. verplichte programma's voor sanering

Algemene instructieregels:

- aanwijzing van gevoelige objecten en ruimten
- normen: voorkeurs-, maximale- en binnenwaarden;
- Reken- en meetregels;
- het toepassen van de cumulatieregels.

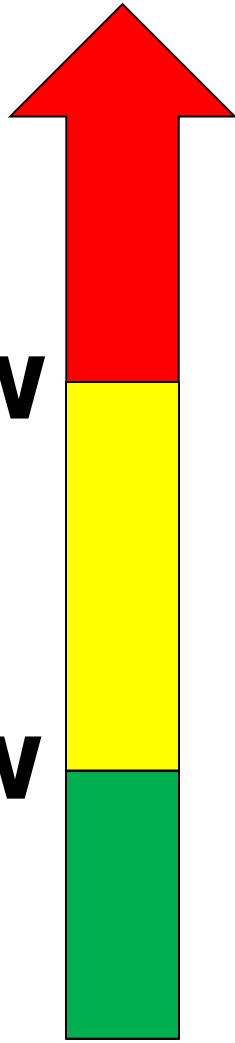

GPP's zelfstandig instrument voor:

- rijkswegen
- hoofdspoorwegen
- provinciale wegen
- industrieterreinen

In Bkl regelen:

- analogie H11 Wm
- aanwijzen bevoegd gezag / beheerder
- plicht tot continu naleven
- procedures voor verhogen / verlagen
- verslagplicht over naleving
- uitgangspunt bij projectie nieuwe geluidgevoelige bestemmingen

Afweging verplicht als het omgevingsplan leidt tot geluidniveaus boven de voorkeurswaarde in geval van:

- nieuwe geluidgevoelige objecten
- aanleg of wijziging een weg, spoorweg, of industrieterrein
- grote toename van verkeer op bestaande gemeenteinfra
- een grote toename van de geluidbelasting door een fysieke verandering in het aandachtsgebied;

Projectbesluit

Bkl

voor Rijk, provincie en waterschappen

voor complexe projecten in de leefomgeving met een publiek belang

- veelal aanleg of wijziging van rijksweg, hoofdspoorweg, provinciale weg
- leidt tot het vaststellen of wijzigen van GPP’s, ook hierbij afweging of een bepaalde hoogte van een geluidbelasting aanvaardbaar is.

Flexibiliteit

Ontwikkelingen boven de maximale waarde

geluid flex-bepaling voor projectie nieuwe objecten

verbetering: meer aansluiten praktijkbehoefte

- vervangende nieuwbouw (stadsvernieuwing)
- zeehavennormering
- transformatie van gebouwen naar geluidgevoelige objecten

generieke flex-bepaling Ow voor alle gevallen

(vervangt o.a. Stad&Milieu stap 3, overschrijdingsbesluit H11 Wm)

Cumulatie

Bkl

- **logisch: 1 norm voor al het geluid aan de gevel van object**
  Vaker geprobeerd. Nooit gelukt, ook nu niet. Dus per ‘geluidbronsoort’
- **Geluidbronsoorten**
  bronnen die als één samenhangend geheel te beschouwen zijn:
  - rijkswegen
  - hoofdspoorwegen
  - provinciale wegen
  - gemeentewegen.
  - industrieterreinen
  - lokale spoorlijnen
- Normen per bronsoort maar bij besluit over toelaatbaarheid bij toename boven VKW cumulatie betrekken
- **Bij binnenwaardetoets** geldt norm voor optelsom van het geluid van alle geluidbronsoorten (redelijkheidsclausule)

Planning:

- aanvullingswet Geluid begin 2016
- Bkl wijzigingsbesluit voor Geluid ambtelijke afstemming, vanaf januari

Kortom:

We zijn bijna klaar en

in 2018 in werking